

Altraí sa Nuacht

Ceist 1 (A) Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi altraí ag dul ar stailc. Féach féin agus an duine in aice leat ar na focail seo a bheidh le cloisteáil sa mhír. An dtuigeann tú iad?

1. stailc _____
2. aonaid éigeandála _____
3. cuir ar ceal _____
4. deimhnithe _____
5. comhfhreagraí polaitíochta _____
6. dochreidte _____
7. dul chun cinn _____
8. tháinig sé chun solais _____
9. incrimintí pá _____
10. dearbhaithe _____

Anois, féachaigí ar an tuairisc le feiceáil an gcuideodh sin libh. Mura bhfuil sibh cinnte faoi bhrí na bhfocal tar éis na chéad éisteachta, pléigí na focail leis an teagascóir.

Ceist 1 (B) Cuir na focail san ord ceart chun na hainmneacha cúí a chruthú.

(na Seirbhíse)(Feidhmeannacht)(Sláinte)

_____
(na mBan)(na nAltraí)(Cumann)(agus)(Cabhrach)

_____
(san)(Oibre)(Caidreamh)(Ionad)

Ceist 2 Féach ar an tuairisc den dara huair agus tabhair cuntas gearr don duine in aice leat faoi bhrí ghinearálta na míre.

Ceist 3 Féach ar an tuairisc arís agus freagair na ceisteanna:

1. Cé atá le dul ar stailc agus cén áit a mbeidh na stailceanna ar siúl?
2. Cé atá i mbun cainteanna agus cén fáth?
3. Cad iad na deacrachtaí atá fós le socrú sula gcuirfear na stailceanna ar ceal?
4. Cén bhaint atá ag Leo Varadkar leis an scéal?

Ceist 4 ‘...ar fud na tíre...’

Cuirtear ainmfhocail a leanann réamhfhocail chomhshuite sa tuiséal ginideach. Cuir na cinn thíos in abairtí lena mbrí a léiriú:

**le haghaidh
os comhair
ar son**

**i bhfeighil
tar éis**

Ceist 5 ‘...Tuigtear...’

Éist leis an tuairisc arís agus breac síos gach sampla den bhriathar saor a chloiseann tú inti. Féach cad a bhí ag an duine in aice leat ansin.

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna leis na daoine eile i do ghrúpa:

1. Cén fáth a dtéann daoine ar stailc, de ghnáth?
2. Cuirtear i leith na nÉireannach go minic gur daoine falsa iad agus gur chóir dóibh dul ar stailceanna níos minice. Cad a cheapann tú féin faoi sin?
3. An bhfuil córas maith sláinte againn in Éirinn, dar leat?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1 (A)

1. stailc	<i>strike</i>
2. aonaid éigeandála	<i>emergency units</i>
3. cuir ar ceal	<i>call off, cancel</i>
4. deimhnithe	<i>confirmed</i>
5. comhfhreagraí polaitíochta	<i>political correspondent</i>
6. dochreidte	<i>incredible</i>
7. dul chun cinn	<i>progress</i>
8. tháinig sé chun solais	<i>it came to light</i>
9. incrimintí pá	<i>pay increments</i>
10. dearbhaithe	<i>declared, confirmed</i>

Ceist 1 (B)

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
Cumann na nAltraí agus na mBan Cabhrach
Caidreamh san Ionad Oibre

Ceist 2

Tabhair deis do gach beirt an tuairisc a phlé le chéile.

Ceist 3

Féach an script.

Ceist 4

le haghaidh (for): *seomra le haghaidh an fhir*
os comhair (opposite, in front of): *os comhair an dorais*
ar son (for, for the sake of): *D'oibrigh sé go dian ar son na cúise*
i bhfeighil (minding, looking after): *Tá sé i bhfeighil an tí*
tar éis (after): *Tar éis na hoíche*

Ceist 5

- tuigtear
- go gcuirfear
- go gcuirfear
- tuigtear
- go gcuirfear
- go gcuirfí
- nach leanfar

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin cuid de na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tuigtear go mb'fhéidir go gcuirfear an stailc a bhí beartaithe ag altraí in aonaid éigeandála ar fud na tíre amárach ar ceal, ach níl an scéal deimhnithe go fóill. Tá ionadaithe ó Chumann na nAltraí agus na mBan Cabhrach, agus ionadaithe ó Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte i mbun cruinnithe tráthnóna leis an Rannóg Caidrimh san Ionad Oibre¹. Dúirt an tAire Sláinte, Leo Varadkar, go bhfuil ullmhúchán déanta sa gcás² is go rachadh an stailc chun cinn. Agus muid ag teacht ar an aer, labhair mé lenár gcomhfhreagraí polaitíochta, Sorcha Ní Riada, atá i mBaile Átha Cliath, agus d'fhiafraigh mé di faoin gcor nua atá sa scéal agus an bhfuil an stailc amárach curtha ar ceal nó nach bhfuil.

Sorcha Ní Riada

Bhuel, a Eimear, tá sé dochreidte i ndáiríre an chaoi a³ n-athraíonn na scéalta seo, mar tamall gairid ó shin bhíomar ag rá go raibh an tAire Leo Varadkar ag rá nach raibh aon dul chun cinn á dhéanamh leis na cainteanna sin. Ach díreach leathuair a chloig ó shin, tháinig sé chun solais go bhfuil dul chun cinn déanta. Bhí cruinnithe ar siúl ar feadh an lae idir ionadaithe ó Chumann na nAltraí agus ón gCumann⁴ Caidrimh san Ionad Oibre⁵. Do lean na cruinnithe sin ar aghaidh an lá ar fad inniu, agus tá siad ag ceapadh anois go gcuirfear na stailceanna amárach ar ceal. Tuigtear go bhfuil cúpla rud fós le socrú acu, go bhfuil deacrachtaí ann ó thaobh incrimintí pá agus ó thaobh pá d'altraí atá fós ag traenáil. Mar sin, níl sé dearbhaithe fós nach mbeidh na stailceanna ar siúl. Tá siad ag caint ar dhuine neamhspleách a cheapadh le dul i ngleic leis na deacrachtaí sin agus is dócha go mbeidh a fhios againn níos déanaí, cé acu atá⁶ socrú dearfach déanta acu nó nach bhfuil. Ach, fiú amháin mura dtéann siad ar aghaidh leis na stailceanna, is dócha go gcuirfear isteach ar na haonaid sin amárach mar go bhfuil roinnt de na hobráidí a bhí⁷ beartaithe sna haonaid curtha ar ceal, nó sna hospidéal sin curtha ar ceal, toisc go raibh a fhios acu go gcuirfí isteach ar sheacht n-ospidéal ar fad timpeall na tíre amárach. Bhíodar in ainm agus tosú in Ospidéal Beaumont agus in Ospidéal na Trócaire i gCorcaigh an chéad rud ar maidin agus ansin sa Chabhán, sa Tulach Mhór, ar ais i mBaile Átha Cliath arís agus sa bhaile sa tráthnóna. Ach is dócha anois nach leanfar ar aghaidh leis na stailceanna, ach níl muid cinnte faoi sin.

---

¹ *An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre* an teideal oifigiúil

² Córas Chonnacht

³ *go n-athraíonn* a deirtear

⁴ *ó Chumann* a deirtear

⁵ *An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre* an teideal oifigiúil

⁶ *a bhfuil* a deirtear

⁷ *go raibh* a deirtear